

Dosarul nr. 2ra-1506/22
2-19160247-01-2ra-18102022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud: I. Dadu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Mariana Pîslaru și avocatul Anatol Lupașcu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Mariana Pîslaru împotriva lui Alexandru Pîslaru, intervenienți accesorii Direcția pentru protecția drepturilor copilului, municipiul Chișinău, sector Ciocana cu privire la decăderea din drepturile părintești în privința copilului minor,

împotriva deciziei din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Mariana Pîslaru și a fost menținută hotărârea din 13 iulie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 01 octombrie 2019, Pîslaru Mariana a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Pîslaru Alexandru, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana mun. Chișinău, cu privire la decăderea din drepturile părintești.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că, la 01 martie 2017 căsătoria între ea și Alexandru Pîslaru a fost desfăcută de către Judecătoria Hîncești, cu încasarea pensiei alimentare de la pârât în valoare de 900 lei pe lună.

A menționat reclamanta că, după încetarea relațiilor de conviețuire în comun cu pârâtul, care au început cu mult timp înainte de 01 martie 2017 – data desfacerii căsătoriei, fiul său – xxxxx, a.n.xxxxx domiciliază împreună cu reclamanta.

A afirmat reclamanta că, în perioada conviețuirii împreună cu pârâtul, după nașterea fiului, ultimul nu-și exercita obligațiile de tată, nu contribuia la întreținerea materială a copilului și nici a familiei, aceste obligațiuni fiind suportate exclusiv de ultima. Acesta fiind plecat peste hotarele țării în scurt timp după nașterea copilului într-o direcție necunoscută, a rupt orice contact cu reclamanta, respectiv cu fiul, motiv care și a dictat inițierea procedurii de desfacere a căsătoriei, care a fost realizată în absența pârâtului.

A relatat reclamanta că, după desfacerea căsătoriei a încercat în repetate rânduri să restabilească relația cu copilul, pentru a-l determina să-și exercite obligațiile de tată a fiului comun, dar toate încercările au eșuat.

A susținut reclamanta că, situația existentă îi creează o multitudine de probleme în viața de zi cu zi, pârâtului Pîslaru Alexandru îi este indiferentă soarta copilului și prin această indiferență îi creează doar dificultăți în realizarea drepturilor sale de părinte și de mamă. Respectiv, circumstanțele indicate supra au determinat-o, în interesul major al copilului, să intervină cu acțiuni pentru care își asumă de una singură responsabilitatea față de soarta copilului și în acest sens solicită ca Alexandru Pîslaru să fie decăzut din drepturile părintești.

Solicită reclamanta Mariana Pîslaru, decăderea din drepturile părintești a lui Alexandru Pîslaru, față de copilul xxxxx, a.n.xxxxx.

Prin hotărîrea din 13 iulie 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Central acțiunea depusă de Mariana Pîslaru a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 19 iulie 2021, avocatul Anatol Lupașcu, în interesele Mariane Pîslaru, a declarat apel nemotivat, iar la 21 decembrie 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii din 13 iulie 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Central și emiterea unei noi hotărîri, de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de avocatul Anatol Lupașcu, în interesele Mariane Pîslaru și a fost menținută hotărîrea din 13 iulie 2022 a Judecătorei Hîncești, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la exercitarea obligațiilor părintești este necesară existența unor probe pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele se eschivează cu rea-credință, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere. Or, decăderea din drepturile părintești este cea mai gravă sancțiune din dreptul familiei ce se poate aplica unui părinte pentru greșeli de o gravitate deosebită în exercitarea drepturilor sau îndeplinirea îndatoririlor părintești cu privire la persoana copilului minor.

Totodată, instanța de apel a indicat că, în conformitate cu art. 51 alin. (2) Codul familiei, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepția cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului.

La fel, instanța de apel a remarcat că, pentru identificarea interesului superior al copiilor, într-un caz particular, trebuie să se țină cont de două aspecte, în primul rând, este în interesul suprem al copilului, ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepția cazurilor, în care familia s-a dovedit a fi extrem de nepotrivită și, în al doilea rând, este în interesul superior al copilului, ca acesta să se dezvolte într-un mediu sigur și liniștit.

Astfel, argumentele reclamantei/apelantei precum că după desfacerea căsătoriei, pârâtul se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv și de la plata pensiei de întreținere a fiului minor – Marius Pîslaru, nu-l asigură cu spațiu locativ și nu se interesează de soarta copilului și unde locuiește, nu se încadrează în prevederile art. 67 Codul familiei, care să justifice decăderea din drepturile părintești a lui Alexandru Pîslaru în privința copilului minor Marius Pîslaru.

La data de 04 octombrie 2022, Mariana Pîslaru și avocatul Anatol Lupașcu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 13 iulie 2021 a Judecătorei Hîncești, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a luat în considerare toate circumstanțele importante, a aplicat eronat analogia legii fără a fi analizate toate probele la caz.

A menționat că probele anexate la materialele cauzei demonstrează contrariul celor constatate de instanța de apel, or, Alexandru Pâslaru nu asigură copilului dreptul al întreținere, educație, dreptul moral de a-l cunoaște ca tată care timp de 7 ani continuu nu s-a interesat de viața copilului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 25 mai 2022.

La 21 iulie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a recurente, Mariana Pîslaru, mun. Chișinău, str. Maria Drăgan, 36, bl. 2, ap. 709, dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc (f.d. 128).

Astfel, recursul, declarat la data de 04 octombrie 2022, este în termen.

La 18 octombrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 136).

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mariana Pîslaru și avocatul Anatol Lupașcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Mariana Pîslaru și avocatul Anatol Lupașcu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Mariana Pîslaru și avocatul Anatol Lupașcu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Mariana Pîslaru și avocatul Anatol Lupașcu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic